

RITJE

Toen we de fabriek uitkwamen zei mijn vriend: 'Moet je naar huis? Dan kun je wel meerijden met onze vrachtauto. Die gaat tóch naar de stad.'

Even later klom ik in de cabine van een wegkasteel, dat hoog was opgeladen met ijzeren platen. De chauffeur drukte mijn hand of hij 'm houden mocht. Hij was een nog net tot de menselijke soort toegelaten twijfelgeval van middelbare leeftijd, in het genot van een kloek geschapen, rijkelijk bestoppeld hoofd, waarop een trek van ontstelde verbazing zich metterwoon gevestigd had.

'Nou, dan gaan we maar effe maar een beetje rije he...' zei hij, de motor aanzettend.

'Wat zegt u?' vroeg ik, want hij was een binnensmondse spreker.

'Nou, dat we effe maar een beetje gaan rije he,' persisteerde hij, mij een beetje schuw opnemend.

'O ja, zegt u dat wel,' riep ik. Onze dialoog was niet van Shaw.

De auto zette zich langzaam in beweging, reed de fabriekspoort uit en geraakte op een brede weg met hobbelkeien. Alle ijzerwaren begonnen nu lol te trappen, zoals een klas ondeugende jongetjes tijdens een schoolreisje. Ze bonkten baldadig tegen elkaar aan en leverden te zamen een hels kabaal op, dat ongewone eisen stelde aan mijn meer aan menselijk gedruis gewende handels- en kantoorbedienden. Daarenboven werd ik in de cabine, die vreemd-los als een insektenhoofd, voor de daverende rest uitbibberde, gestadig heen en weer geworpen, zodat ik mij stevig aan het bankje moest vastklemmen. De chauffeur bleek er niet de geringste hinder van te ondervinden. Hij zat, als was hij zélf uit ijzer gegoten, onbeweeglijk achter zijn stuurwiel en sprak: 'Rijntjiesenloo.'

De contouren van zijn mededeling gingen in het lawaai verloren. Daar hij mij vragend aankeek riep ik: 'Wat zegt u?'

'Rijntjiesenloo,' brulde hij. Ik haalde mijn schouders op. Met een bekommerde zucht zette hij nu de auto aan de kant van de weg stil, draaide zijn hoofd opnieuw in mijn richting en sprak, een beetje bedroefd: 'Ik zei – we zijn er só.'

'O juist,' riep ik opgelucht. Ik vond het natuurlijk fijn dat ik het wist, maar het genot van de daardoor verkregen zekerheid was toch niet diep genoeg, om de stopzetting van zo'n achtwieler geheel te billijken. Achter ons werd verongelijkt getoeterd – lui die weer eens verder wilden, denk ik. Gelukkig zette de man zijn monster in beweging, zodat het ijzergedaver opnieuw het zwerk kon kiezen.

'Ronzolukliezen vra kowanku,' hernam de chauffeur, die een liefhebber van een gezellig praatje was, 'oeaskr vral proluppie kwas.'

'Ja, inderdaad,' riep ik, want ik wilde niet wéér doen stoppen – we reden net zo lekker.

'Vroeloprastallie gal oe ak kwastoo brulpraskwa,' sprak hij, aangeemoedigd door mijn bijval, 'astolukrillie gawast.'

'Dat vind ik ook,' zei ik, met een blij knikje.

Een rood licht deed hem stoppen. Glimlachend hernam hij: 'Maar aan de blauwe beleef je pas schik, meneer. Die hebben ook veel meer pootjes. Zestien of achttien vaak. En de witte maar zeven. Ik héb het niet op de witte. Dat is de hele nacht maar: 'gnor, gnor, gnor...' en als je in de bak komt om de oogjes uit te wassen, dan spuiten ze viezigheid meneer, je broek zit helemaal vol en...'

Het licht was groen geslagen – we kwamen weer op gang.

'... je krijgt het er haast niet af, maar de blauwe alto vlast goerakkie kalsoe op brullakasto ak proe ak sloe ak kloe och trozult kwas akie...'

Vragend keek hij mij aan.

'Jazeker,' zei ik.

'Roestentroela?' vroeg hij vriendelijk.

'Ja,' hield ik vol, want ik kon er nu niet meer op terugkomen.

'Hallapakwasto!' riep hij opgeruimd, 'olte val kwas.' In deze trant praatte hij nog geruime tijd verder. Ik hoefde maar te knikken, zo nu en dan. Eindelijk stopten we voor mijn huis en klom ik er enigszins gekneusd uit.

‘Nu wél bedankt hoor,’ zei ik.

‘O, niks geen dank meneer,’ riep hij, ‘Eh – ik breng ze dus dinsdagochtend vroeg wel even.’

De motor sloeg aan. Onder het wegrijden zei hij nog: ‘U krijgt blauwe, natuurlijk.’